

OSZCZĘDNOŚĆ

Organ „Związku Polskich Kas Oszczędności“

Wychodzi raz na miesiąc.

Redaguje
Biuro Związku.

Redakcyja i Administracyja
Lwów, ulica Stryjska l. 4.

Prenumerata
roczna z przesyłką pocztową 10 kor.

Ogłoszenia
200 kor. za stronę, przy powtarzaniu odpowiedni opust.

TREŚĆ: Organizacyja Kas oszczędności w Królestwie Polskiem. Rozporządzenie Tymczasowego Komitetu Rządzącego i Polskiej Komisji Likwidacyjnej w sprawie moratorium prywatno prawnych pretensyi pieniężnych. — Rozporządzenie Komisji Rządzącej we Lwowie z dnia 5 lutego 1919 o wycofaniu z obiegu znaczków stempłowych b. państwa austriackiego i zaprowadzeniu bezpośredniego uiszczania należności stempłowych w gotówce do czasu wprowadzenia nowych znaczków stempłowych. — Notatki: 75 lecie galicyjskiej Kasy oszczędności we Lwowie. — Projekty podatkowe. — Senat galicyjski przy Sądzie najwyższym. — Waluta polska. — Apel Rządu polskiego w sprawie pożyczki państwowej.

Organizacyja kas oszczędności w Królestwie Polskiem.

Organizacyja kas oszczędności w królestwie Polskiem oparta jest na ukazie z dnia 1. lipca 1895, wedle którego kasy oszczędności mogły być zakładane tylko przy banku państwowym i jego filiach i z natury rzeczy stały pod nadzorem tegoż banku państwowego. Za ministerstwa Wittego ukazem z dnia 4. czerwca 1901 przyznano kasom oszczędności trochę samoistności — lecz nie w tej mierze, w jakiej ją posiadają kasy innych krajów, nie miały one bowiem żadnej autonomii i były tylko państwowymi zakładami.

Obowiązujący do chwili wybuchu wojny regulatywy rosyjski dla kas oszczędności, obowiązujący także w Królestwie zawierał następujące postanowienia:

Państwowe kasy oszczędności mają na celu przyjmowanie na oprocentowanie wkładek oszczędności, aby dać ludności sposobność do zbierania oszczędności. Na podstawie osobnych postanowień (ukaz z 30 maja 1905) poruczono kasom oszczędności także zabezpieczenia kapitałów i rent

Rząd ręczy za powierzone kasom oszczędności pieniądze, które nie mogą być użyte na ogólne państwowe wydatki.

Wkładowi nie podlegają ani zajęciu ani egzekucyi, wyjąwszy wypadki przewidziane w cywilnej procedurze.

Państwowe kasy oszczędności i wkładkujący uwolnieni są od należności stempłowej i od podatku rentowego.

Państwowe kasy oszczędności udzielają wyjaśnień co do wkładek tylko wkładkującym, ich spadkobiercom i osobom, którym przysługuje prawo dysponowania wkładką, a dalej władzom rządowym i sądowym. Urzędnicy państwowych kas oszczędności, którzy innym osobom udzieliliby wyjaśnień co do wkładek, będą karani wedle ustawy karnej.

Rozporządzałą gotówkę wpłacają państwowe kasy oszczędności do banku państwowego na osobne konto i otrzymują za to $\frac{1}{2}\%$ a najwięcej połowę stopy procentowej, jaką bank państwowy pobiera od trzymiesięcznych weksli. Stopę procentową ustala minister skarbu po upływie każdego roku i po zamknięciu wszystkich rachunków banku państwowego jakoteż państwowych kas oszczędności.

Pieniądzy kas oszczędności używa bank pań-

stwowy wedle wskazówek ministra skarbu w granicach przez niego oznaczonych na zakupno państwowych albo przez rząd gwarantowanych procentujących papierów. Papiery te prowadzi bank państwowy na osobnym rachunku i przechowuje je oddzielnie. Prawo rozporządzania tymi papierami przysługuje prezydentowi banku państwowego stosownie do wskazówek udzielonych przez ministra skarbu.

Prezydent banku państwowego zestawia preliminarz wydatków na państwowe kasy oszczędności, który to preliminarz po zbadaniu przez zarząd banku państwowego i po zaopiniowaniu przez państwowy departament rachunkowy zatwierdza minister skarbu. W ten sam sposób także późniejsze wydatki, które nie mogły być przy układaniu preliminarza przewidziane bywają załatwiane; tylko przy niecierpiących zwłoki wydatkach, może odpaść zaopiniowanie przez państwowy departament rachunkowy, mają jednak one być temuż niezwłocznie do wiadomości podane.

Z czystego zysku tworzy się fundusz rezerwowy tak długo, dopokąd on nie osiągnie 10% stanu wkładek. Skoro to nastąpi, wówczas zysk czysty wpływa do kasy państwowej. Jeśli jednak zyski państwowych kas oszczędności nie wystarczają na pokrycie procentów od wkładek, wydatków i strat, wówczas brakującą sumę pokrywa się z funduszu rezerwowego, a gdy i ten jest wyczerpany ze skarbu państwa.

Sprawozdanie roczne o państwowych kasach oszczędności zestawia prezydent państwowych kas oszczędności a prezydent banku państwowego przedkłada je do zbadania zarządowi banku państwowego poczem zatwierdza je minister skarbu, przesyła państwowemu departamentowi rachunkowemu do zaopiniowania i wreszcie przedkłada je drugiemu departamentowi rady państwa.

Krótkie periodyczne wiadomości o obrotach kas oszczędności jako też wyciąg ze sprawozdania rocznego mają być podane do publicznej wiadomości.

Wydatki państwowych kas oszczędności podlegają rewizyi państwowego departamentu rachunkowego, który jest uprawniony do przeprowadzenia szkona zapasów gotówki i papierów wartościowych, znajdujących się w posiadaniu państwowych kas oszczędności.

Zarząd państwowych kas oszczędności należy do państwowej rady bankowej i wykonywany bywa przez prezydenta państwowych kas oszczędności. Posiada on władzę wykonawczą w sprawach kas oszczędności w granicach ustalonych przez tę ustawę,

przez rozporządzenie o państwowych kasach oszczędności i przez specjalne zarządzenia ministra skarbu. Bierze on również udział w posiedzeniach państwowej rady bankowej przy obradach w sprawach kas oszczędności. Przy zarządzie ustanowiono wydział (komitet) państwowych kas oszczędności pod przewodnictwem prezydenta państwowych kas oszczędności. Wydział ten składa się z członków banku państwowego, urzędu skarbu państwa, urzędu cłowego, ministerstwa handlu, kancelaryi kredytowej, głównego zarządu poczt i telegrafów, zarządu kolei, i państwowego departamentu rachunkowego. Członków tych mianuje odnośny minister; przewodniczący atoli jest uprawniony do obrad dopuścić także inne osoby z głosem doradczym.

Państwowe kasy oszczędności mogą być zakładane we wszystkich miastach i zamieszkałych miejscowościach — i wówczas stale one tam funkcjonują, — ponadto ustawa przewiduje możliwość zakładania kas oszczędności na czas jarmarków lub targów. Kasy oszczędności mogą być zakładane przy wszystkich urzędach podlegających ministerstwu skarbu a więc przy filiach banku państwowego, kasach skarbowych przy komorach celnych itp, dalej przy wszystkich publicznych urzędach i prywatnych instytucjach a to za zezwoleniem ministerstwa skarbu ewentualnie w porozumieniu z innymi ministrami do których resortu dany urząd czy instytucja należy. Również i prywatne osoby mogą zakładać państwowe kasy oszczędności, o ile swoim majątkiem przyjmą w obec państwa gwarancję za złożone wkładki.

Państwowe kasy oszczędności stoją pod bezpośrednim nadzorem miejscowych zarządów banku państwowego, okręg działalności tych miejscowych zarządów ustala państwowa rada bankowa w porozumieniu z ministrem skarbu. Pośredni nadzór nad państwowymi kasami oszczędności wykonuje zarząd główny państwowych kas oszczędności (z wyjątkiem państwowych kas oszczędności w Moskwie i Petersburgu, które stoją pod bezpośrednim nadzorem głównego zarządu państwowych kas oszczędności).

(Dok. nast.)

L. 23|pr. 1918.

Rozporządzenie

Tymczasowego Komitetu Rządzącego i Polskiej Komisji Likwidacyjnej w sprawie moratorium prywatno-prawnych pretensji pieniężnych.

Rozciągłość moratorium.

§ 1. 1. Dłużnikom, którzy mają swe miejsce zamieszkania (siedzibę) lub stałe miejsce swego przedsiębiorstwa w Galicyi udziela się moratorium wedle następujących postanowień. Jeżeli tacy dłużnicy po dniu 31. lipca 1914 poza tym obszarem miejsce swego zamieszkania (siedzibę) lub miejsce swego przedsiębiorstwa obrali albo tamże przenieśli, okoliczność ta na zastosowanie niniejszych postanowień nie ma wpływu, o ile będzie szło o roszczenia, które zaistniały przed tem przeniesieniem lub obraniem miejsca zamieszkania (siedziby), miejsca przedsiębiorstwa).

2. Płatność prywatno-prawnych roszczeń pieniężnych, łącznie z roszczeniami z weksli i czeków, powstałych przed 1. sierpnia 1914, a zapadłych lub zapadających przed 1. lipca 1919, odracza się do dnia 30. czerwca 1919 włącznie.

3. Dla wystawionych przed 1. października 1915 przekazowych weksli lub czeków, w których przekazani i takichże weksli własnych, w których wystawca na obszarze w ustępie 1. oznaczonym mają swe miejsce zamieszkania (siedzibę), przesuwa się dzień płatności na dzień 1. lipca 1919, jeśli weksel lub czek zapadł lub zapada w czasie między 1. sierpnia 1914, a dniem 30. czerwca 1919. Odpowie-

dnio do przesunięcia dnia płatności przesuwa się także termin do założenia protestu.

4. Przy wekslach i czekach, które zostały lub zostaną wystawione po dniu 30. września 1915, nie ma ustawowego moratorium, wszelako bez ujmy dla postanowień § 8.

5. W stosowaniu tego rozporządzenia uważa się przy wekslach przekazowych i czekach miejsce podane przy nazwisku lub firmie przekazanego za miejsce zamieszkania przekazanego przy wekslach własnych miejsce wystawienia za miejsce zamieszkania wystawcy.

Pretensye wyjęte z pod moratorium.

§ 2 Z pod moratorium, oznaczonego w § 1., są wyjęte:

1. pretensye z umów o usługi i umów o dzieło (§§ 1.151 do 1.171 u. c.);

2. pretensye z umów o najem lub dzierżawę;

3. pretensye za sprzedane rzeczy lub dostarczone towary na podstawie umów, zawartych przed dniem 1. sierpnia 1914, jeżeli oddanie lub dostawa nastąpiły dopiero po dniu 31. lipca 1914 lub dopiero po tym dniu nastąpią, chyba że miały być przedsięwzięte przed dniem 1. sierpnia 1914;

4. pretensye Związkowych Kas chorych (§ 6. ustawy z dnia 30. marca 1888, dz. p. p. Nr. 33) i Zakładów zastępczych (§ 65 ustawy z dnia 16. grudnia 1906, dz. p. p. Nr. 1 z roku 1907 i rozporządzenia cesarskiego z dnia 25. czerwca 1914, dz. p. p. Nr. 138) o uiszczenie opłat za ubezpieczenie na wypadek choroby i ubezpieczenie pensyjne;

5. roszczenia o zapłatę odsetek i anuitetów:

a) na podstawie pretensji, które służą przede wszystkim na pokrycie listów zastawnych i ufundowanych bankowych zapisów dłużnych;

b) na podstawie pretensji Kas oszczędności do gmin lub innych publicznych korporacji;

c) przeciw dłużnikowi zastawnemu na podstawie innych, zabezpieczonych hipotecznie pretensji;

6) pretensye rentowe i roszczenia o danie utrzymania;

7) pretensye przysługujące bezpośrednio lub na podstawie przekazu stowarzyszeniu Czerwanego Krzyża, tudzież funduszowi dla dawania wsparć członkom rodziny osób, powołanych z powodu mobilizacji, lub udzielania wszelkiej innej pomocy z powodu wojny;

8) pretensye o zapłatę odsetek i o zwrot kapitałów ze zobowiązań przez państwo poręczonych.

Pretensye z kontraktów ubezpieczenia.

§ 3. 1. Z pod ustawowego moratorium są dalej wyjęte:

I. wszystkie roszczenia przeciw ubezpieczycielowi z kontraktu ubezpieczenia;

II. premie ubezpieczeniowe, a mianowicie:

a) pełna kwota wszystkich premii zapadłych przed 1. stycznia 1917;

b) jeżeli premie zapadły w latach 1917 i 1918, pełna ich kwota, z wyjątkiem ubezpieczeń życiowych.

Przy ubezpieczeniach życiowych, zapadłych:

α) w roku 1917 oprócz płatnych już 25 i 50% rocznej premii, reszta płatna 1. kwietnia 1919;

β) w roku 1918 oprócz płatnych już 25% rocznej premii, najmniej 200 K. dalszych 50%, najmniej 200 K. płatne w dwóch równych ratach w dniach 1. kwietnia i 1. lipca 1919;

c) jeżeli premia zapadnie w roku 1919, pełna kwota, zaś w okręgu lwowskiego wyższego Sądu krajowego 50% a przy ubezpieczeniach życiowych 25% rocznej premii, najmniej 200 K.

W razie płacenia premii w okresach poniżej roku, za każdym razem odpowiednia część tych kwot.

2. Dla wspomnianych w ustępie 1, l. II, lit. a), b) premii, następnie dla kwot premii wyżej pod a)

i β) wymienionych, z pod moratorium wyjętych a nie obowiązują umówione skrócone terminy do wniesienia skargi.

3. Ubezpieczyciel może tylko wtedy skorzystać z rygorów prawnych w kontrakcie na wypadek zwłoki w płaceniu premii zastrzeżonych, jeśli nie uiszczono w swoim czasie kwot premii oznaczonych w ustępie 1, l. II. lit. c). Biorący ubezpieczenie, który uiszczył zapłatę częściową, ma obowiązek uiszczenia resztującej części premii.

4. Ubezpieczyciel jest obowiązany w ciągu sześciu miesięcy po dniu zapadłości, za dodatkową zapłatą wyjętych z pod moratorium zaległości z odsetkami zwłoki, do odnowienia bez poprzedniego badania lekarskiego tych kontraktów ubezpieczeń życiowych, które wskutek niezapłacenia we właściwym czasie premii wyjętych z pod moratorium (ustęp 1, l. II, lit. β, c) wygasają bez odkupna lub zmieniają się na wolne premie ubezpieczeniowe ze zmniejszoną sumą ubezpieczenia. Powyższe przepisy mają zastosowanie także do premii w czasie niezapłaconych, w r. 1917 i 1918 płatnych, a według rozporządzeń wszystkich Ministerstw z 20. grudnia 1917 Nr. 495 dz. p. p. lub z 24. czerwca 1918, Nr. 225 dz. p. p. z pod moratorium wyjętych, jeśli biorący ubezpieczenie:

a) ma swe miejsce zamieszkania na obszarze w okręgu lwowskiego wyższego Sądu krajowego,

b) należy do osób wymienionych w § 7 a) ust. 1.

Termin sześciomiesięczny dla osób pod a) rozpoczyna się od dnia ogłoszenia, że ustał istniejący obecnie na tym obszarze stan wojenny, dla osób pod b) od dnia, w którym ustał powód wspomniany w § 3 ust. 2 rozporządzenia ces. z 29. lipca 1914, Nr. 178 dz. p. p.

5. Sędziowski moratorium (§ 15) żądać można przeciw ubezpieczycielowi tak przed jak i po zajściu wypadku, od którego się ubezpieczono, i to także wówczas, jeżeli nie zachodzą wprawdzie wymogi § 16. ust. 1, wszelako biorący ubezpieczenie nie mógł skutecznie zapłacić premii w czasie właściwym wskutek wywołanego wydarzeniami wojennymi utrudnienia ruchu. Jeżeli jednak wypadek, od którego się ubezpieczono, już zaszedł, wówczas nie należy uwzględnić wniosku, skoro z nim z własnej winy się spóźniono.

Pretensje z rachunku bieżącego, kwitów kasowych i książeczek wkładek.

§ 4. 1. Pretensje z rachunku bieżącego i z wkładek za kwitami kasowymi podlegają moratorium z tem ograniczeniem, iż w przeciągu jednego miesiąca kalendarzowego można żądać od Banków krajowych i akcyjnych wypłaty do wysokości 10% pretensji, jaka istniała w dniu 1. sierpnia 1914, conajmniej jednakowoż w kwocie 1.600 K, a najwyżej w kwocie 12.000 K, od innych zakładów kredytowych z wyjątkiem kas Raiffeisena (ustawa z dnia 1. lipca 1889, dz. p. p. Nr. 91) wypłaty do wysokości 8% takiej pretensji, najmniej jednakże w kwocie 800 K a najwyżej w kwocie 2 000 K, a od kas Raiffeisena do wysokości 100 K.

2. Bez ograniczenia do pewnej oznaczonej kwoty można żądać zwrotu o tyle, o ile to jest potrzebne według przedłożonego dowodu do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe moratorium zostało uchylone (§§ 20 do 29).

3. Przeciwno żądaniu przekazania pretensji z rachunku bieżącego na istniejące lub nowo utworzyć się mające konta w tej samej instytucji kredytowej nie można zastąpić się moratorium; wypłaty przekazanych kwot nie można jednak żądać w czasie trwania moratorium.

§ 5. 1. Pretensje z wkładek, złożonych na książeczkę wkładek przed dniem 1. sierpnia 1914,

podlegają moratorium z tem ograniczeniem, iż z tej samej wkładki można w ciągu jednego miesiąca kalendarzowego żądać wypłaty od Banków krajowych i akcyjnych tudzież Kas oszczędności do wysokości 800 K, od innych instytucji kredytowych, z wyjątkiem kas Raiffeisena, do wysokości 400 K a od kas Raiffeisena do wysokości 100 K.

2. Z wkładek w Bankach krajowych i akcyjnych tudzież w Kasach oszczędności można w ciągu jednego kwartału kalendarzowego żądać nadto zwrotu dalszych 20% resztującej wkładki, o ile według przedłożonego dowodu jest to potrzebne do wypełnienia zobowiązań wierzyciela, co do których ustawowe moratorium zostało uchylone (§§ 20 do 29).

§ 6. 1. Jeżeli instytucja kredytowa zapłaciła z rachunku bieżącego albo na wkładkę za kwitem kasowym lub na książeczkę wkładek więcej aniżeli można było każdorazowo żądać na podstawie poprzednich rozporządzeń moratoryjnych i niniejszego rozporządzenia, to może nadwyżkę wliczyć przy nowem żądaniu wypłaty.

2. Jeżeli instytucja kredytowa od pretensji z rachunku bieżącego, od wkładek za kwitem kasowym lub na książeczkę wkładek zniżyła stopę procentową jednostronnie poniżej wymiaru z dnia 1. sierpnia 1914, natenczas wobec żądania o zwrot takiej pretensji nie może się zastąpić ustawowem moratorium, jeżeli wierzyciel postawi to żądanie przed upływem miesiąca po tym dniu, w którym niżenie stopy stało się skuteczne. Postanowienie to nie ma zastosowania, jeżeli niżenie stopy procentowej jest jedynie rachunkowem przeprowadzeniem umownego stosunku stopy procentowej do każdorazowej stopy bankowej.

Roszczenia zwrotne z zapłaty pretensji uprzywilejowanych.

§ 7. Roszczenia o zwrot podatków albo publicznych opłat, zapłaconych za osobę trzecią, podlegają moratorium według postanowień § 1., posiadają jednak w postępowaniu egzekucyjnym prawo pierwszeństwa zaspokojonego roszczenia Postanowienia § 54. o. k. i § 24. o ugod. pozostają nietknięte.

Moratorium dla osób wojskowych.

§ 7 a) 1. Prywatno prawne pretensje pieniężne przeciw osobom wojskowym (§ 1. ustęp 2. rozporządzenia cesarskiego z dnia 29. lipca 1914, dz. p. p. Nr. 178), które wracają do stanu cywilnego, dalej przeciw jeńcom i zakładnikom (§ 1. ustęp 3 tego rozporządzenia cesarskiego) podlegają moratorium aż do upływu trzech miesięcy po tym dniu, w którym dla osoby dłużnika ustał powód, wymieniony w § 3. ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia cesarskiego.

2. Przepisy cesarskiego rozporządzenia z dnia 29. lipca 1914, Nr. 178 dz. p. p. stosują się odpowiednio także do osób wojskowych należących do armii polskiej i armii z nią sprzymierzonych.

3. Postanowienie to nie ma zastosowania do pretensji, które powstały po rozpoczęciu się stosunku, oznaczonego w § 3. ustęp 2. przytoczonego rozporządzenia cesarskiego, ani do roszczeń o danie utrzymania, do premii ubezpieczeniowych (§ 3 ust. 1. l. II. lit. b α), β), c), tudzież, bez ujmy dla postanowień § 1. niniejszego rozporządzenia, do roszczeń z weksli i czeków. (C. d. n.)

Rozporządzenie

Komisji Rządzącej we Lwowie z dnia 5 lutego 1919 o wycofaniu z obiegu znaczków stemplowych b. państwa austriackiego i zaprowadzeniu bezpośredniego uiszczenia należności stemplowych w gotówce do czasu wprowadzenia nowych znaczków stemplowych.

I. Z dniem 28 lutego 1919 wycofuje się zupełnie z obiegu będące dotąd w użyciu znaczki stem-

plowe, wprowadzone rozporządzeniem b. austr. ministerstwa skarbu z 20 października 1909 Dz. u. p. L. 163 (emisja z r. 1910).

Użycie wycofanych z obiegu znaczków stemplowych po dniu powyższym uważać się będzie za niedopełnienie ustawowego obowiązku uiszczenia należyciści stemplowych i pociągnie za sobą dla stron następstwa, przewidziane w odnośnych przepisach należyciściowych.

Wycofane z obiegu nieużyte znaczki stemplowe należy w terminie do 28 lutego 1919 zgłosić do wymiany w Urzędach sprzedaży stempli, względnie składach stempli.

W tym samym terminie należy przedłożyć także także zepsute znaczki stemplowe wspomnianej emisji do wymiany w myśl przepisów § 41 ustawy z 9 lutego 1850 Dz. u. p. L. 50 względnie § 16 rozporządzenia ministerstwa skarbu z 28 marca 1854 Dz. u. p. Nr. 70.

Odnośne podania stron są wolne od stempla.

Wymiana nastąpi po wprowadzeniu przez Rząd polski nowych znaczków stemplowych.

Po dniu 28 lutego 1919 wykluczoną jest bezwarunkowo wymiana względnie odszkodowanie znaczków stemplowych wycofanych z obiegu.

Używanie stosownie do obowiązujących dotąd przepisów, będących w obiegu austriackich marek stemplowych od obrotu papierami wartościowymi i innych wartości stemplowych (jak urzędowe blankiety wekslowe, listy przewozowe), jest na razie nadal dozwolone.

II. Zarazem wprowadza się po myśli postanowień § 28 ustawy o należyciściach tymczasowo aż do wydania nowych znaczków stemplowych uiszczenie wszelkich należyciści stemplowych wymienionych w § 4 ustawy z 9 lutego 1850 Dz. u. p. l. 50, względnie § 6 ustawy z 13 grudnia 1862 Dz. u. p. L. 89 bez względu na ich wysokość (zatem także poniżej 50 koron) bezpośrednio w gotówce.

Uiszczenie takie winno z reguły nastąpić wprost w urzędach podatkowych, uprawnionych do poboru należyciści bezpośrednich co do wszystkich należyciści stemplowych, a w szczególności także co do należyciści od podań, chociażby już zaopatrzonych podpisami, lecz jeszcze niewniesionych tudzież dokumentów, nawet już spisanych, byle jeszcze nie podpisanych.

Nadto mogą strony uiszczać bezpośrednio w gotówce:

a) w sądach należyciści unormowane rozporządzeniem z 15 września 1915 Dz. p. p. Nr. 279;

b) we wszystkich władzach i urzędach państwowych i autonomicznych należyciści stemplowe, przypadające od podań, protokołów, pism i dokumentów — o ile je wniesiono lub spisano w tych władzach i urzędach;

c) u notaryuszów, należyciści przypadające od aktów i dokumentów przez nich sporządzonych i ich czynności urzędowych.

Należyciści te uiszczać należy gotówką w sądach do rąk prowadzących księgę pieniężną, w innych władzach i urzędach do rąk organów wyznaczonych do tego przez naczelników dotyczących władz i urzędów, u notaryuszów, do rąk tychże.

Organa odbiorcze stwierdzą swoim podpisem każdą gotówkę pobraną tytułem należyciści stemplowych na odnośnym podaniu, protokole, względnie dokumencie, a kwoty pobrane odwozić będą miesięcznie na podstawie osobnego zapisku do kasy miejscowego urzędu podatkowego.

Nieuiszczenie należyciści stemplowych w jeden ze sposobów wyżej podanych pociągnie za sobą dla

stron następstwa przewidziane w dotyczących przepisach ustaw należyciściowych.

III. Postanowienia niniejszego rozporządzenia, wymienione pod I. i II. mają obowiązywać także na obszarze podległym Radzie Narodowej byłego Księstwa Cieszyńskiego.

IV. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia w części urzędowej *Gazecie Lwowskiej*.

Lwów, dnia 5 lutego 1919.

Za Komisję Rządzącą:

Dr. Stahl m. p.

Zast. Komisarza gener.

Dr. Steczkowski m. p.

Referent Wydziału skarbowego.

Rozporządzenie powyższe ogłoszone zostało w gazecie urzędowej dnia 18. lutego rb do L. 713. W. Sk.

Notatki.

Galicyjska Kasa oszczędności we Lwowie obchodzi w roku bieżącym 75-lecie swego istnienia.

Projekty podatkowe. Rada ministrów w Warszawie uchwaliła w dniu 1. lutego rb. projekty dekretów o podatku wojennym, o podatku majątkowym i o podatku od widowisk.

Senat galicyjski przy Sądzie najwyższym. Do Krakowa wyjechał w pierwszych dniach lutego z Warszawy delegat rządu, aby przygotować dekret, zaprowadzający w sądzie najwyższym Senat dla zaboru austriackiego a zarazem Senat administracyjny dla tego zaboru w miejsce wiedeńskiego trybunału administracyjnego i trybunału państwa.

Waluta polska. W Warszawie pojawiło się następujące ogłoszenie: Na wniosek Rady ministrów postanawiam co następuje: Art. I. Jednostka monetarna waluty polskiej otrzymuje nazwę „Lech“ jedna setna zaś nazwę „grosz“. Art. II. Wykonanie tego dekretu polecam ministrowi skarbu. Naczelnik państwa Piłsudski, Prezydent ministrów Paderewski, Minister skarbu English.

Apel Rządu polskiego w sprawie pożyczki państwowej. Walka z wrogami, otaczającymi nas z wszystkich stron, walka z głodem, który można usunąć tylko przez szybki dowóz żywności i przez natychmiastowe uruchomienie przemysłu, walka z ciemnotą, która tworzy siły narodu ujarzmania i niszczy — oto zadania społeczne tak palące, że rząd natychmiast, póki jeszcze czas, musi do nich przystąpić.

Obowiązkiem każdego Polaka jest dać rządowi środki do wypełnienia tego zadania. Rozstrzyga się los Rzeczypospolitej polskiej. Nie żądając od obywateli ofiar, lecz tylko zrozumienia zarówno interesów ogółu, jak i własnego interesu każdej jednostki, rząd zwraca się do społeczeństwa z wezwaniem do podpisywania pożyczki państwa. Gdy każdy dziś podpisze pożyczkę państwową, umieszczając swe oszczędności w sposób korzystny dla siebie, pewnie zagwarantowany olbrzymiem majątkiem państwa, spełni obowiązek obywatelski i czynem swym przyczyni się do zwycięstwa w walce o wolność i przyszyły los polski. Niechaj wyniki pożyczki dadzą światu dowód wiary całego społeczeństwa w siłę i przyszłość państwa polskiego, tak świetny, jaki już dają niosący Ojczyźnie bez rachunku życie i krew żołnierze nasi.

Odezwę podpisali prezydent ministrów Paderewski i wszyscy ministrowie.